

Türkiye Güneş Enerjisi Platformu

Güneş Enerjisi Sektöründeki 10 Hukuki Problem

Dr. Özlem Döğەرlioğlu IŞIKSUNGUR
Yönetici Ortak
ozlem@dogerlihukuk.com

BİZ KİMİZ???

- ❖ Profesyonel anlamda **30 yılı aşan hukuki bir geçmişe** sahip olan Döğerlioğlu Hukuk Bürosu; **ticaret, enerji, rekabet, fikri mülkiyet, idare, emlak, inşaat, uluslararası ticaret hukuku, uluslararası sözleşmeler** gibi hukukun farklı alanlarında sağladığı **ticari ve hukuki çözümler** ile müşterilerinin **mali ve zamansal** kayıplarını minimuma indirmeyi amaçlamaktadır.
- ❖ 2000'li yılların başından itibaren **Enerji Piyasalarında** aktif olarak yer almaya başlayan **Döğerlioğlu Enerji Takımı**, “**Enerji Hukuku ve Ticaret Hukuku**’na” ayrı bir önem tahsis etmekte ve bu alanda “**Butik Hukuk Bürosu**” olarak sektör özelinde verdiği geniş kapsamlı hizmetlerle öne çıkmaktadır.
- ❖ Büromuzun geçmişinde **hukukun farklı alanlarında ciddi bir deneyime** sahip olması, **enerji projelerinin çok yönlü doğasını** daha başarılı analiz edebilmesine ve böylelikle farklı uygulama alternatifleri sunabilmesine ayrıca imkân sağlamaktadır.
- ❖ Enerji projelerinin çok-yönlü doğasına uygun olarak konumlanmış olan Büromuz, **farklı disiplinlerden oluşan uzman kadrosu** ile müşterilerine sadece hukuki boyutta hizmet vermemekte, **mevzuatsal düzenlemelerden proje geliştirme** aşamalarına, **teknik konulardan çevre** boyutlarına **hatta finansal modellere** kadar müşterilerinin **iş hedeflerine uygun stratejiler** üretmekte ve bunlara uygun alternatif uygulama metodları sağlamaktadır.

10 SORUDA Lisanslı & Lisanssız ELEKTRİK ÜRETİMİ

Lisanslı Elektrik Üretimi

EPDK tarafından ilan edilen süreler dahilinde

≥ 25 Resmi Kurum

Kazanılan kapasite dahilinde

EPDK tarafından kamulaştırma

Bankalar / Finans Kurumları aracılığıyla

Ne Zaman Başvuru Yapabilirim?

Kaç Kurumdan İzin Almam Gerekmemektedir?

Ne Kadar Üretim Yapabilirim?

Kamulaştırma Yapılabilir mi?

Projeme Finansman Sağlayabilir miyim?

Lisanssız Elektrik Üretimi

Başvuru süresine ilişkin bir kısıtlama yok

≤ 15 Resmi Kurum

Üst Sınır: 1 MW – İstisnalar ???

İrtifak Hakkı & Kullanma İzinleri

Proje Finansmanı? - Bankalar? - Teminatlar?

10 SORUDA Lisanlı & Lisanssız ELEKTRİK ÜRETİMİ

- Alım Garantisi (YEK Des. Mek.)
- Yerli Katkı İlavesi

Teşviklerden Yararlanabilir miyim?

- İhtiyaç fazlası enerjiyi satma imkanı
- Yerli Katkı İlavesi

Ölçüm Zorunluluğu

Ölçüm Yapmak Zorunda mıyım?

Ölçüm yükümlülüğü yok

Ön-lisans süresince
(doğrudan/dolaylı) pay d

Ön-lisans/Pay Devri Yapabilir miyim?

Üretim Tesisi Devri – Koşul???

- Limited Şirket veya Şirket
- Ön-lisans / Lisans yükümlülüğü yok
- Şirket Asgari Sermayesi
- Yarışma

Sermaye Artırımı
yapma
zorunluluğu ???

Çok Fazla Prosedür ile Karşılaşacak mıyım?

- Gerçek veya Tüzel Kişi
- Lisans Alma yükümlülüğü yok
- Şirket Kurma yükümlülüğü yok
- Yarışmaya tabi değil

Evet

Elektrik Ticaretinden Kazanç Sağlayabilir miyim?

Elektriğin Ticareti YASAK!!!

GÜNEŞ ENERJİSİ SEKTÖRÜNDEKİ 10 HUKUKİ PROBLEM

Mevzuatlar Arası Bağlantı Yetersizliği

Teori - Pratik Uyuşmazlığı

Sözleşmelerin Hazırlanması

Proje Sahasının Seçimi

Mevzuatların Teknik Dili

Sık Mevzuat Değişiklikleri

Destek Mekanizmaları & Finansman Eksikliği

Garanti & Sigorta

Bürokrasi- İzin & Onaylar

Güvenilir Veri ve Uzman Eksikliği

GÜNEŞ ENERJİSİ SEKTÖRÜNDEKİ 10 HUKUKİ PROBLEM

Mevzuatlar Arası Bağlantı Yetersizliği

❖ Enerji Projelerinin Çok Yönlü Doğası

- ❖ Mühendislik
- ❖ Finans
- ❖ Teknik
- ❖ Hukuk
- ❖ Çevre
- ❖ ...

❖ Enerji Kanunları / Yönetmelikler / Tebliğler / Stratejiler tek başına yeterli değil !!!

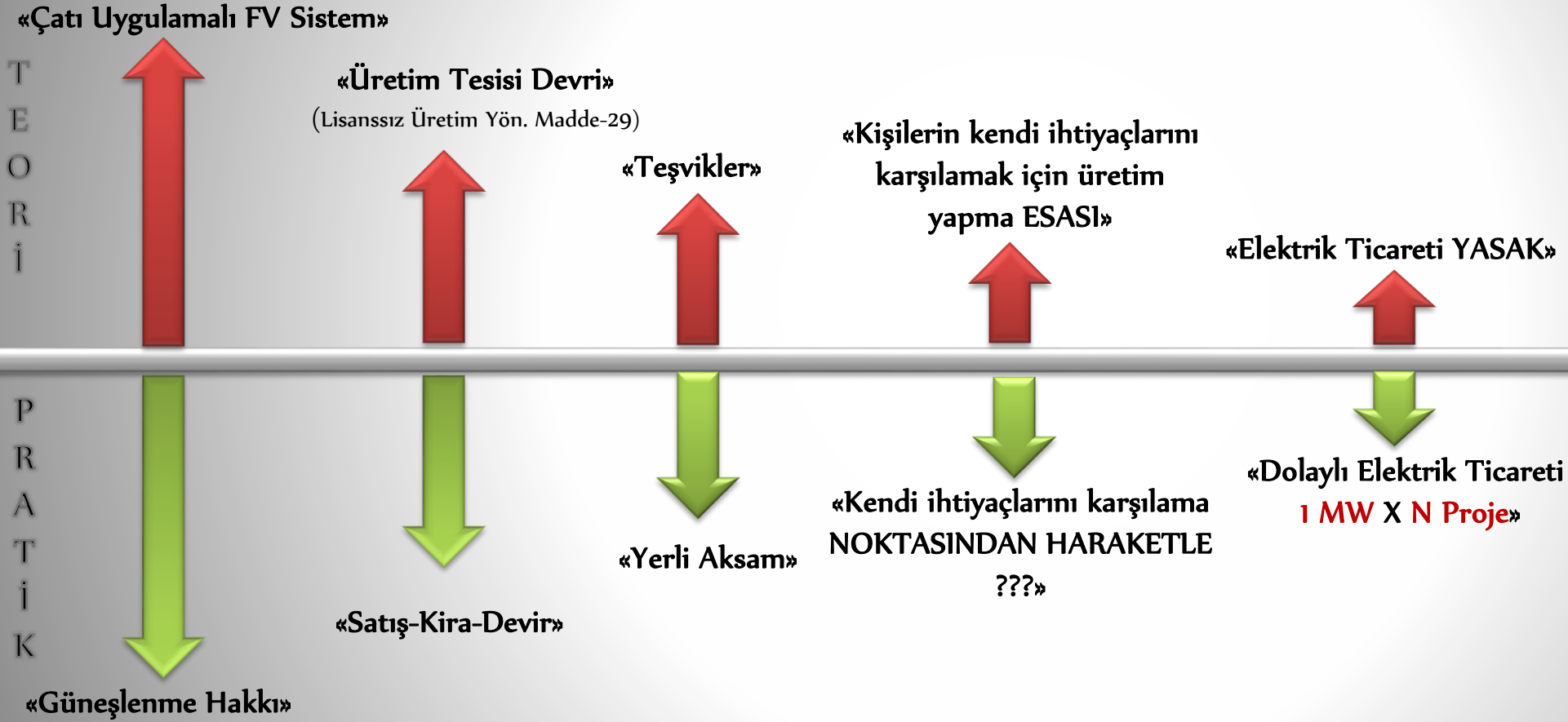

❖ Mevzuatlar arası uyum ihtiyacı

- ❖ İmar Kanunu
- ❖ Kat Mülkiyeti Kanunu
- ❖ Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği

GÜNEŞ ENERJİSİ SEKTÖRÜNDEKİ 10 HUKUKİ PROBLEM

Teori - Pratik Uyuşmazlığı

GÜNEŞ ENERJİSİ SEKTÖRÜNDEKİ 10 HUKUKİ PROBLEM

Sözleşmelerin Hazırlanması

SÖZLEŞMELER

Aboneliğe ilişkin

Araziye ilişkin

Proje Geliştirmeye ilişkin

Yatırım & Finansmana ilişkin

Ekipman & Tedariğe ilişkin

Lojistiğe ilişkin

Hizmet & Taşeronluğa ilişkin

Mühendislik ve Sistem Tasarımına ilişkin

İnşa Aşamasına ilişkin

Bağlantı ve Sistem Kullanımına ilişkin

Sistem İşletimi & Bakıma ilişkin

Sigortalara ilişkin

Güvenliğe ilişkin

Proje Sahasının Seçimi

Araziye İlişkin Dikkat Edilecek Bazı Hususlar;

Arazinin durumunun tespit edilmesi
(marjinal, tarım dışı, imar planı vs.)

Araziye ilişkin öncelik tespiti
(maden sahası vs.)

Arazinin şebeke bağlantısının analizi

Komşu arazilerin durumu ve olası riskler

Arazinin satın alınması veya kiralanması
(paylar/ortaklar)

GÜNEŞ ENERJİSİ SEKTÖRÜNDEKİ 10 HUKUKİ PROBLEM

Mevzuatların Teknik Dili

❖ Enerji Mevzuatlarının Teknik Dili

- ❖ Uygulanabilirlik
- ❖ Farklı Yorumlamalar
- ❖ Riskler
- ❖ Çelişkiler
- ❖ Belirsizlikler

❖ Rüzgar ve Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin **Ölçüm Standardı Tebliğinin Yürürlükten Kaldırılması** (Aralık 2013)

❖ 1 Yıl Ölçüm Zorunluluğu ???

- ❖ 2 Kasım 2013: Lisans Yönetmeliği (Ölçüm Standartları)

Sık Mevzuat Değişiklikleri

Örnek 1:

Ekonomi Bakanlığı tarafından 2014 sonu itibari ile çıkarılan İthalat Tebliği (2014/9 sayılı ÜGD (Ürün Güvenliği ve Denetimi) Tebliği)

EMC- Elektro Manyetik Uyumluluk (Electro Magnetic Compatibility)
LVD- Düşük Voltaj Direktifi (LVD) standartlarına uygunluk şartı

Örnek 2:

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı

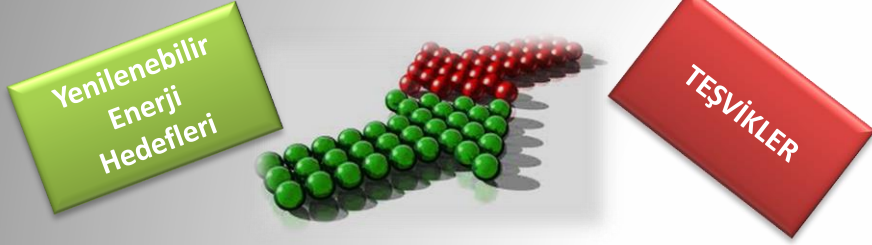
Lisanssız Üretim Tesisine

ÜRETİM LİSANSI VERİLMESİ

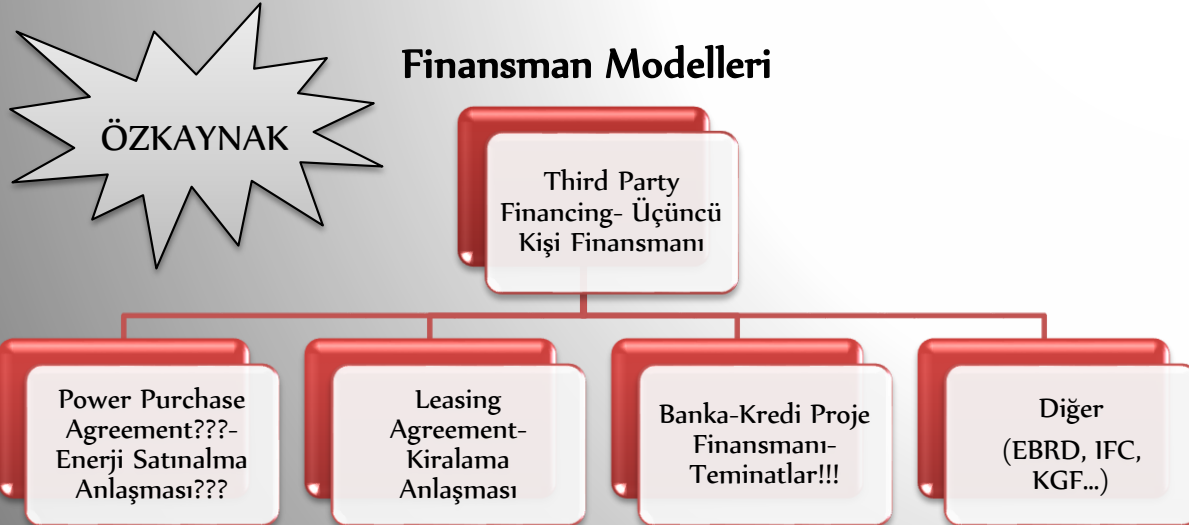
GÜNEŞ ENERJİSİ SEKTÖRÜNDEKİ 10 HUKUKİ PROBLEM

Destek Mekanizmaları & Finansman Eksikliği

- ❖ 10 Yıl Alım Garantisi
- ❖ 5 Yıl Yerli Katkı İlavesi
- ❖ Avrupa pazarında genel ortalama yaklaşık 20 yıl
- ❖ Türkiye piyasasında, **teşvik seviye ve süreleri** devletin yenilenebilir hedefleri doğrultusunda yetersiz kalmaktadır!!!

Finansman Modelleri

Garanti ve Sigorta

Sigortanızın Hangi Riskleri Kapsadığını Biliyor musunuz???

- Kurulum Öncesi Riskler?
- Kurulum Sırasında Karşılaşılan Riskler?
- İşletme ve Sonrası Dönem Riskleri?

Örnek:

Az Güneşlenme --- Gelir Kaybı Sigortası ???

Elektrik Tesisinin Sigortalanması yükümlülüğüne ilişkin Yasal Çerçeve henüz düzenlenmemiştir.

Elektrik Tesisleri Kabul Yönetmeliği Taslağı Sigorta Yükümlülüğü

MADDE 11 – (1) Lisans/tesis sahibi, tesisin yapımının başlangıcından tesisin kabulüne kadar üçüncü şahıslara, sahada çalışan ve görevlendirilen tüm personele ilişkin kaza/maluliyet/ölüm hususlarını “Tüm Risk” kapsamında sigorta ettirir.

GÜNEŞ ENERJİSİ SEKTÖRÜNDEKİ 10 HUKUKİ PROBLEM

Bürokrasi- Çok Kurumluluk/ İzin ve Onaylar

İlgili Kurumlar Neler?

Tamamlanması gereken Belgeler?

Sürecin İşleyişi?

Farklı Uygulamalar?

Yaşanan Gecikmeler?

Maliyete Etkisi

Güvenilir Veri ve Uzman Eksikliği

- ❖ Enerji projelerinin çok yönlü doğası
- ❖ Farklı uzmanlıklar
- ❖ Ancak Türkiye’de ???
- ❖ **Herkes için UZMANI**
- ❖ Sonuç: Aynı Soru- Farklı Kurumlar- Farklı Cevaplar
- ❖ Denetim Eksikliği

GÜNEŞİN BİZLERE SUNDUĞU LİMİTSİZ ENERJİYE GÜVENİN ☺